

навичками спілкування важливий для правильної побудови взаємовідносин та взаємодії керівника з колективом.

Таким чином, сучасний керівник ОВС не лише повинен вміти працювати з персоналом, а й сам бути взірцем для підлеглих, лідером, наставником, референтною особистістю з глибокими знаннями людей, привабливим іміджем і вмінням спілкуватися.

З огляду на вищезазначене, вбачаємо, що керівник ОВС під час спілкування має володіти такими основними властивостями: високою компетентністю у визначеній професійній діяльності, організаторськими здібностями, високими моральними якостями, інтелектуальними здібностями, вмінням підтримувати свій авторитет, імідж керівника, міцним здоров'ям, емоційно-вольовими рисами характеру.

Сабельникова Т.М., доцент кафедри
українознавства Донецького юридичного
інституту, кандидат філологічних наук,
доцент

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Процес законотворення реалізується через визначені мовні форми. Саме за допомогою мови думка законодавця стає придатною для зовнішнього використання. Через мову права проводиться в життя воля держави, оптимізується здійснення нею своїх функцій. Особливої ваги в цьому контексті набуває рівень мовної культури законодавчих актів, що є показником загальної культури суспільства, рівня духовності тощо. Держава ж, з одного боку, є дзеркалом суспільства, а з іншого – зразком для нього. Тож необхідною умовою кар'єрного росту державного службовця, і законотворця в першу чергу, повинен бути високий рівень культури мовлення, основним критерієм якої є дотримання мовних норм.

Ми поставили за мету визначити рівень мовної компетенції творців сучасних законодавчих актів України. Для аналізу було взято такі документи: Закон України “Про

внесення змін до Закону України “Про прокуратуру” щодо утворення військових прокуратур” від 14 серпня 2014 року, Закон України “Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції” від 2 вересня 2014 року, Закон України “Про очищення влади” від 16 вересня 2014 року.

Слід зазначити, що в цілому тексти названих документів відповідають нормам сучасної української літературної мови і мають досить високий рівень мовної культури. Та все ж нами було знайдено окремі недоліки як на граматичному, так і на лексичному рівнях.

Так, наприклад, в деяких випадках автори документів не дотримуються правильного вживання прийменника *при*, який в українській мові використовується обмежено порівняно з російською. В Законі ж України “Про внесення змін до Закону України “Про прокуратуру” щодо утворення військових прокуратур” зустрічаємо таке словосполучення: *“При звільненні офіцерів військової прокуратури...”*, що є калькою з російської мови. Натомість, відповідно до норм української мови, це словосполучення повинно звучати так: *“У разі звільнення офіцерів військової прокуратури...”*. У Законі України “Про очищення влади” читаємо: *“... документи, які є обов’язковими для розгляду та врахування відповідним органом при підготовці висновку про перевірку”*. Конструкція *“при підготовці”* так само є калькою з російської мови. Українською ж правильно буде *“під час підготовки”*. Трапляється в цьому документі і неправильне вживання прийменника *по*: *“план проведення перевірок по кожному органу державної влади”*. Правильний відповідник – *“щодо кожного органу державної влади”*.

Крім того, зустрічаємо випадки порушення лексичних норм. Так, у всіх названих документах вживається калька з російської мови *“має місце”*, яка засмічує і збіднює мовлення. У Законі України “Про внесення змін до Закону України “Про прокуратуру” щодо утворення військових прокуратур” є таке словосполучення: *“в силу виключних обставин”*. Відповідно до змісту речення слово *“виключних”* тут є абсолютно недоречним, замість нього слід вжити *“виняткових”*. Прийменник *“в силу”* не

є характерним для української мови, натомість слід вживати “*зважаючи на*”.

Ми проаналізували три документи, створені Верховною Радою України, і можемо констатувати, що в них є зовсім небагато порушень мовних норм. Загалом рівень їх мовної культури досить високий, що свідчить про повагу державних службовців до державної мови та про їх прагнення плекати розвиток національної культури, невід’ємною частиною якої є мова. Та все ж наявні помилки спонукають до більш досконалого оволодіння мовними нормами – і це є вкрай важливим у процесі законотворення, адже законодавчі акти, виражаючи волю держави, повинні бути зразком високої культури, як юридичної, так і мовної.

Котляренко С.В., доцент кафедри методики викладання української мови та літератури Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка НПУ імені М.П. Драгоманова, кандидат філологічних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Процес обміну інформацією є комунікація. Перша потреба в комунікації на рівні організації пов’язана з наданням необхідної інформації з відповідного питання, щоб дозволяти кожному виконувати свою роботу ефективно і сприяти досягненню мети.

Якщо люди не зможуть обмінюватись інформацією, то зрозуміло, що вони і не зможуть працювати разом, формувати цілі й досягати їх. Комунікації – це складний процес, що складається із взаємозалежних кроків. Кожен із цих кроків дуже потрібний і важливий для того, щоб зробити наші думки зрозумілими іншій особі. Кожен крок – це пункт, в якому, якщо ми будемо недбалими і не будемо думати про те, що робимо, – зміст може бути загублений.

Мова у своєму загальному вияві статично, відносно стабільна, довговічна, довготривала, належить суспільству, охоплює досвід нації, відображає її картину світу, сама мова у